

Practici liturgice greșite care duc atât la erezie, cât și la schismă

Hristos a înviat!

În lupta cu panerezia ecumenistă este dificil a păstra o cale echilibrată. Este nevoie a rămâne pe calea Sfinților Părinți și a ne feri atât de erezie, cât și de schismă. Lucrul acesta a fost accentuat în mod repetat de către ieromonahul Macarie Banu, starețul Schitului Oituz, în predicile rostite de sfinția sa mai ales în perioada Postului Mare (2017).

În ultimele săptămâni, însă, au apărut niște elemente noi referitoare la lupta dusă de ieromonahul Macarie Banu, care necesită o atitudine și un răspuns teologic, pentru că este vorba despre Hristos Însuși, Cel cu Care ne împărtășim euharistic. Menționez că toate cele ce vor fi prezentate mai jos sunt trăite de mine personal sau aflate de la fiii mei duhovnicești sau de la foști fii duhovnicești ai ieromonahului Macarie Banu, neexistând nici o sursă indirectă și neverificabilă. De asemenea, nu este vorba de vreo dispută personală, ci despre viața Bisericii. Am solicitat în scris ieromonahului Macarie Banu un răspuns la cele ce urmează mai jos, însă nu am primit nici unul. De asemenea, menționez că nu intenționez să aduc vreo atingere persoanei și operei părintelui Nil Dorobanțu, pentru simplul fapt că nu i-am citit toată opera, deci orice analiză ar fi incompletă și, posibil, nedreaptă.

Plecând de la principiul că, în aceste vremuri tulburi de apostazie ecumenistă, este nevoie a lua aminte la modul în care s-au organizat creștinii în vremuri de mare restriște, mai ales în Rusia (secolul XX), pentru a rezista în fața prigoanei atee comuniste, ieromonahul Macarie Banu insistă mult pe organizarea unei "Biserici a catacombelor." Ca orice Biserică, ea trebuie să aibă în centrul ei Taina Sfintei Euharistii. În legătură cu această Taină este și acest demers pe care îl încerc, cu mare durere, astăzi. Iată, pe scurt, cum anume îi învață ieromonahul Macarie Banu pe oameni, referitor la Taina Sfintei Împărtășanii și la cele legate de ea:

a) ucenicii lui sau ucenicii altor duhovnici (eu am pățit-o personal) primesc de la ieromonahul Macarie Banu o cutiuță (de obicei din plastic, rotundă, cu diametrul de vreo 4-5 cm, înălțimea de vreo 3 cm), în care sunt mai multe bucățele de Sfântă Împărtășanie (cam 7-8, alături de multe fărâmituri);

b) acești ortodocși sunt îndemnați să își "spovedească" păcatele, fără preot, în fiecare seară, acasă la ei sau unde se află (poate în vreo călătorie), în fața icoanei Mântuitorului, în taină; astfel se realizează o "spovedanie" zilnică;

c) după ce s-a "spovedit", credinciosul îi dă un bip ieromonahului Macarie Banu, sensul acestui bip fiind acela de solicitare a "iertării păcatelor spovedite în fața icoanei";

d) ieromonahul Macarie Banu, după ce se uită la numele celui care i-a dat acel bip (nume aflat în memoria telefonului), răspunde tot cu un "bip", care înseamnă "rugăciunea de dezlegare". Aici trebuie menționate două aspecte: în unele seri (cel puțin în cele despre care am mărturii directe), telefonul ieromonahului Macarie Banu primește astfel de "bipuri" foarte des, la o frecvență de câteva minute unul de altul sau chiar mai des, iar în fiecare duminică ieromonahul Macarie Banu citește, înainte de a împărtăși credincioșii în biserică, rugăciunea cea mare de dezlegare (aflată în Molitfelnic), astfel încât oamenii să creadă că tot ceea ce ține de "spovedirea" lor este împlinit. Desigur, acești oameni se mai și spovedesc sub epitrahil, însă nu este cazul – pentru cele ce vor fi expuse mai jos – atunci când vorbim de români care locuiesc în afara granițelor României și ajung foarte rar la Schitul Oituz;

e) astfel "iertăți și dezlegați", creștinii se pot împărtăși singuri a doua zi dimineață. Ieromonahul Macarie Banu le recomandă să se împărtășească foarte des, chiar și zilnic, Sfânta Împărtășanie din cutiuță fiindu-le de ajuns pentru ani de zile de împărtășire.

Întrebările care se pun:

1. Cum se împărtășesc oamenii? **În practică:** iau câte o fărâmiță de Împărtășanie.

2. Dar când s-au terminat fărâmițele și rămân bucățelele mai mari? **În practică:** credincioșii sunt sfătuiți să rupă bucățelele cu o scobitoare, pentru a avea pentru mai multe zile cu ce se împărtăși, din aceeași bucată mai mare.

Probabil că există variații pe tema modului și a frecvenței împărtășirii, de la caz la caz, însă "scheletul" acestei lucrări este – din mărturiile adunate – acesta de mai sus.

Răspuns teologic:

1. După ce am aflat de această ”practică”, am cerut, cu ocazia Sinaxei din Grecia (4 aprilie 2017) răspuns din partea unor părinți cu autoritate teologică și duhovnicească:

a) pr. prof. dr. Theodoros Zisis a răspuns că toată această ”practică” nu este un lucru ortodox.” (am înregistrarea video, făcută în prezența a peste 20 de persoane: români, greci și basarabeni; la nevoie, ea poate fi publicată);

b) Gheron Sava Lavriotul a spus că acest tip de ”împărtășire” este ”o înșelare”, nici nu are sens să mai analizăm prea mult, trebuie renunțat la el;

c) părinții athoniți din sinaxa antiecumenistă (cu care am slujit la privegherea de praznicul Bunevestiri, la Chilia lui Gheron Hariton de lângă Kareia, Sf. Munte Athos) au răspuns la unison, printr-un gest comun, spontan: și-au pus mâinile în cap și au spus că este o mare blasfemie. Dintre acești părinți amintesc pe trei, care au și vorbit la Sinaxa de la Thesalnic: Gheron Hariton, monahul Epifanie și monahul Heruvim. De față la această discuție au fost și câțiva părinți din Schitul Prodromu (cei care au întrerupt pomenirea și cu care am fost la priveghere).

2. Ieromonahul Macarie Banu a dat o astfel de cutiuță cu Sfânta Împărtășanie unei persoane aflată în vizită la Schitul Oituz în aceeași zi când eu, de dimineață, o spovedisem și o împărtășisem pe acea persoană. Fără să mă consulte – în calitate de duhovnic al acelei persoane - ieromonahul Macarie Banu s-a erijat în duhovnic și i-a ”oferit” cutiuța pentru împărtășire pe termen lung. Acest gest îl descalifică din calitatea de duhovnic, pentru că nici un duhovnic nu are dreptul să treacă peste altul, cel din urmă răspunzând pentru sufletul ucenicilor lui. Gestul ieromonahului Macarie Banu se încadrează la ”fur de cele sfinte” și normal se pedepsește cu caterisirea. Însă, după mărturia lui către mine (acum câteva luni, după ce am fost mazilit de ecumeniști): ”eu, Macarie, nu m-am comportat urât cu episcopul meu, cum ai făcut tu, de aceea pe mine mă lasă în pace.” Sau, după cum spunea cineva într-un comentariu pe internet: ”părinte Ciprian, ceilalți au ”gașcă”, tu ești singur.” Toate aceste ”argumente”, răspund eu, nu au nici o valoare în Ziua Judecății, către care ne îndreptăm absolut toți.

3. Ce se întâmplă cu scobitoarea folosită la ruperea Împărtășaniei? În practica liturgică ortodoxă, când preotul vrea să fărâmițeze o bucată de Împărtășanie, deschide Sfântul Antimis, folosește sfânta copie pentru a tăia bucată respectivă. Creștinii care au primit ”cutiuța”, cum fac? Cum se asigură că nu sare aiurea, chiar pe jos, nici o bucată din Împărtășania uscată, care este greu de fărâmițat? Am solicitat un răspuns ieromonahului Macarie Banu, însă nu l-am primit.

4. Martorii cu care am vorbit au ajuns în două situații (pot fi, însă, mai multe):

a) să se împărtășească zilnic, iar cu timpul să simtă tot mai multă neliniște, tulburare și chiar stări de îndrăcire;

b) să returneze ”cutiuța” Schitului Oituz, înțelegând, prin conștiința lor trează, că această ”practică” a împărtășirii în acest fel este neortodoxă.

5. Această ”practică” a ”împărtășirii la cutie” vine în contradicție totală și suferă de fractură logică atunci când este pusă față în față cu afirmațiile ieromonahului Macarie Banu din predicile din Postul Mare (2017), că se pot duce creștinii să se împărtășească oriunde, căci există har în B.O.R.

Răspuns: Har este în B.O.R (discuția despre cum lucrează el cu cei ortodocși sau cu ereticii ecumeniști a fost explicată patristic de Gheron Sava Lavriotul în conferințele sale), însă dacă credincioșii se pot împărtăși **ORIUNDE**, de ce li se oferă Împărtășania acasă?

6. Practica în discuție este blasfemiatoare la adresa:

a) **Tainei Preoției** – împărtășirea după dezlegarea prin ”bipuri” neavând nici un fundament patristic, teologic. A face o comparație cu situația din închisorile comuniste nu are sens, pentru că mirenii care primeau de la preoți Împărtășanie uscată și o ascundeau, cusând-o prin tivul hainei, de exemplu, nu se împărtășeau când și cum voiau ei, ci numai după ce se spovedeau, adesea prin codul Morse, prin perete la un preot real, adevărat, dar pe care nu îl vedeau, nefiind colegi de celulă. După Spovedania reală primeau dezlegarea – prin cuvinte – tot în codul Morse și numai așa se împărtășeau. Nu există în tradiția ortodoxă o asemenea ”practică” a împărtășirii prin tehnologie și după bunul plac.

b) Tainei Spovedaniei – care este batjocorită și transformată în ceva magic, tehnologic, modern.

c) Tainei Împărtășirii Însăși – prin ruperea credinciosului de mediul liturgic și, culmea, prin îndemnarea lui concomitentă de a se face părtaș la slujbele ereticilor.

7. Nu cunosc în amănunt activitatea părintelui Nil Dorobanțu, dar pot da mărturie următorul lucru: de două ori ieromonahul Macarie Banu mi-a arătat (a doua oară pentru că probabil uitase că mi-a mai arătat o dată), fiind eu la el în chilie, o cutiuță mică albă, de medicamente, în care era Sfânta Împărtășanie (cam în o treime din cutie). Mi-a spus că a primit acea cutiuță de la familie, la care părintele Nil o lăsase în urmă cu aproximativ 50 de ani. Ieromonahul Macarie Banu era fascinat și încântat de faptul că Împărtășania nu se stricase, iar concluzia lui era că ceea ce făcea părintele Nil era bine.

Răspuns teologic:

a) nu cred că părintele Nil făcea la fel ca ieromonahul Macarie Banu, în sensul de a-i îndemna pe oameni să se împărtășească singuri;

b) probabil că lăsa Sfânta Împărtășanie la familii de mare încredere, pentru ca atunci când el trecea pe acolo, în cazul în care nu putea sluji (din lipsă de timp sau din alte motive practice), să aibă cu ce împărtăși credincioșii;

c) dovada clară că oamenii nu se împărtășeau singuri este că, după 50 de ani, în cutiuța respectivă mai era încă multă Împărtășanie. Dacă oamenii s-ar fi împărtășit singuri din ea, cu siguranță în 50 de ani o terminau. Deci, fundamentarea practicii ieromonahului Macarie Banu pe personalitatea părintelui Nil nu se susține, ci mai și dăunează celui din urmă, în sensul părerii pe care unii sau alții și-o fac despre părintele Nil. Însă ispita multora de a-și sprijini învățătura și practicile nu pe învățătura Sfinților Părinți, ci pe faptul că ”eu am fost ucenicul celui mare duhovnic sau urmașul lui” are exact aceste efecte, numite generic în lumea monahală: înșelare. Până la definitivarea discuției despre importanța și locul părintelui Nil Dorobanțu în istoria și spiritualitatea Bisericii Ortodoxe Române cred că trebuie să avem decența de a nu întina memoria lui.

Motivul întregii analize de mai sus este următorul: creștinii aceștia se vor împărtăși după metoda învățată de la ieromonahul Macarie Banu, iar când vor muri, vor ajunge în fața lui Hristos ca blasfemiatori ai Tainei Împărtășaniei, culmea, fără să știe și fără să vrea! Cine răspunde de aceste suflete? Ieromonahul Macarie Banu, adică cel care, dacă nu fac ascultare de el, îi izgonește pe oameni și îi trimite oriunde să se împărtășească, inclusiv la ereticii ecumeniști, numai să scape de ei? Cumplită întrebare, dar care nu poate rămâne fără răspuns.

Cele analizate mai sus au următoarele două scopuri principale:

1. Revenirea ieromonahului Macarie Banu din înșelarea aceasta cumplită, în care a tras pe mulți.

2. Îi îndemn acum, cu toată responsabilitatea preoțească și cu toată dragostea pe creștinii care au primit astfel de cutiuțe să le înapoieze Schitului Oituz și să revină la practica Bisericii de împărtășire din Sfântul Potir, la Sfânta Liturghie, săvârșită de cleric sau clerici ortodocși și mărturisitori ai adevărului.

În **concluzie**, cu toate că ieromonahul Macarie Banu a accentuat în mod repetat că trebuie să avem o mărturisire **ECHILIBRATĂ**, să nu cădem în cele două extreme, erezie sau schismă, în practică a căzut de fapt în **ambele**:

a) în **erezia ecumenismului moderat** (adică nu așa de vădit ca ecumenismul extrem, însă cu aceleași conotații eretice), care încearcă un compromis între slujirea ecumeniștilor și cea ortodoxă, îndemnând la împărtășirea din același Potir cu ereticii ecumeniști;

b) în **schismă** față de Biserica lui Hristos, blasfemiind Sfintele Taine și izolându-i în înșelare pe unii ortodocși.

După încercări repetate de chemare la îndreptare, cu adâncă responsabilitate, cu inima frântă de durere pentru că s-a ajuns în această situație și cu nădejdea în Bunul Dumnezeu, având totodată conștiința că lupta antieretică este cumplit de grea și că posibilitatea de a greși planează, fără îndoială, și asupra mea, am scris acestea, din dragoste față de Adevăr, față de părintele Macarie și față de românii de pretutindeni, doritori ai mântuirii.

**Sf. Gheorghe,
1 mai 2017**

Pr. Ciprian-Ioan Staicu